M.Ə.SABİRİN HƏYAT VƏ YARADICILIĞININ ƏSAS TARİXLƏRİ

1862, 30 may	Ələkbər Zenalabdin oğlu Tahirzadə Şamaxı şəhərində anadan olmuşdur.
1870-1874	Mollaxanada təhsil almışdır.
1874-1883	Bakı quberniya ruhani məclisinin nəzdində Şamaxıda "Məclis" məktəbi kimi tanınan görkəmli şair Seyid Əzim Şirvaninin (1835-1888) dərs dediyi məktəbdə dünyəvi elmləri həvəslə öyrənmiş, klassik ədəbiyyatı mütaliə etməyə ciddi maraq göstərmişdir.
1884	Orta Asiya və Yaxın Şərqə səyahətə getmiş, Aşqabad, Səmərqənd, Buxara, Səzvar, Türbəti-heydəriyyə, Türbətican, Nişabur, Xorasan, Mərv, Həmədan və b. şəhərlərdə olmuşdur.
1886	Uzaq qohumlarından olan Billurnisa adlı bir qızla evlənmişdir.
1822-1823	İranda səyahətdə olmuşdur.
1902, 12 fevral	Şamaxıda baş vermiş dağıdıcı zəlzələni təsvir edən "Üç yüz on doqquz idi bəd həzadır" adlı şeirini yazmışdır.
1903	"Şükr lillah ki, afitabi-süxən" adlı ilk şeiri "Şərqi-Rus" qəzetində dərc edilmişdir.
1906	"Bir məclisdə on iki kişinin söhbəti" adlı ilk satirası "Həyat" qəzetinin 33-cü sayında dərc olunmuşdur; Şamaxıda ilk müsəlman kitabxana- qiraətxanasının açılışında çıxış etmişdir; Bakıda olmuş və "Dəbistan" jurnalının redaktoru Ə.İ.Cəfərzadə ilə görüşmüşdür.
1906, 28 aprel	"Molla Nəsrəddin" jurnalında "Millət necə tarac olur-olsun, nə işim var?" satirası ilə fəaliyyətə başlamışdır.
1906-1907	"Həyat", "İrşad" və "Tazə həyat" qəzetlərinin Şamaxı üzrə müxbiri işləmişdir.
1907	"Molla Nəsrəddin" jurnalı ilə yanaşı, "İrşad" qəzetində, "Bəhlul" jurnalında və b. mətbuat orqanlarında əsərlər dərc etdirmişdir; Şamaxıda "Ümid" məktəbi təşkil etmişdir və orada müəllimlik "Ümid" məktəbində müəllimlik etmişdir.
1908	Tiflisə getmişdir;

	Şamaxıda Əbdül Xalıq Əfəndinin "Üxuvət" məktəbində müəllimlik etmişdir;
1910	Bakıya gəlmiş, Balaxanı "Camaat" məktəbində müəllim-lik etmiş, şəriət, sərf-nəhv, türk və fars dillərini təlim etmişdir; "Nur" kitabxanasında fəhlələr üçün açılmış kurslarda pulsuz dərs demişdir; Şeirləri "Zənbur" jurnalı, "Günəş" və "Həqiqət" qəzetlərində dərc olunmuşdur; "Həqiqət" qəzetində işləməyə başlamışdır.
1910, sentyabr	Qaraciyər xəstəliyinə tutulmuşdur.
1910, noyabr	Balaxanı "Camaat" məktəbindən çıxarılmışdır.
1910, dekab	Bakıdan Şamaxıya qayıtmışdır.
1911, yanvar	Müalcə olunmaq üçün həyat yoldaşı Billurnisa və qardaşı oğlu Zeynalabdınla birlikdə Tiflisə getmişdir;
1911, fevral-mart	Tiflisdə Mirzə Cəlil Məmmədquluzadənin evində müalicə olunmuşdur.
1911, aprel-may	Şamaxıda xəstə yatmışdır.
	Müalicə olunmaq üçün yenidən Tiflisə getmişdir;
	Əməliyyat edilmək üçün Bakıya gəlmiş, lakin əməliyyat baş tutmadığı üçün Şamaxıya qayıtmışdır; Şamaxıda vəfat etmiş və "7 günbəz" qəbiristanlığında dəfn edilmişdir.
1912	Vəfatından bir il sonra həyat yoldaşı Billurnisa xanım, dostları Abbas Səhhət və M.Mahmudbəyovun səyi ilə onun şeirləri "Hophopnamə" adı ilə çap olunmuşdur.
1919	Xəzər Sahili İstehlak Cəmiyyətləri İttifaqı tərəfindən Bakıda M.Ə.Sabir adına kitabxana təsis edilmişdir.
1922	Bakıda indiki M.Ə.Sabir bağında şairə heykəl qoyulmuşdur.
1936	Hökumət şairin vəfatının 25 illiyinin keçirilməsi barədə qərar qəbul etmişdir.
1937	Vəfatının 25 illiyinə həsr olunmuş təntənəli gecə keçirilmişdir.
1947	Anadan olmasının 85 illiyi qeyd edilmişdir.
1952	Anadan olmasının 90 illiyi qeyd edilmişdir.

1957	Mətbuatda Sabirin Şamaxıdakı evinin bərpası, heykəlinin yenilənməsi tələbi ilə əlaqədar ziyalıların məktubu çap olunmuş və heykəl yenisilə əvəz edilmişdir.
1958	M.Ə.Sabirin anadan olmasının 100 illiyi ərəfəsində SSRİ-də poçt markası buraxılmışdır.
1962	Anadan olmasının 100 illik yubileyi respublikamızın və keçmiş Sovetlər İttifaqının bir çox yerlərində böyük təntənə ilə qeyd olunmuşdur; “Hophopnamə”nin akademik nəşri çap olunmuşdur.
1975	“Sabir poeziya günləri” adlı birinci almanax nəşr edilmişdir.
1987	Anadan olmasının 125 illiyi qeyd olunmuşdur.
1992	Anadan olmasının 130 illiyi qeyd olunmuşdur.
1997	Anadan olmasının 135 illiyi qeyd olunmuşdur.
2002	Anadan olmasının 140 illiyi qeyd olunmuşdur.
2004	“Hophopnamə” İlham Əliyevin 12 iyun 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə latın qrafikası ilə çap olunmuşdur.
2007	Anadan olmasının 145 illiyi qeyd olunmuşdur.
2010	M.Ə.Sabirin 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sərəncam imzalamışdır.
2011	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Şamaxının Sabir qəsəbəsində şairin abidəsinin açılışında iştirak etmişdir.